نگاهی به «ایل خونی» نمایشی از هنرمندان فسایی جشنواره تئاتر فجر؛

مکبث با طعم ایل قشقایی

محمدحسن خدایی

جشنواره تئاتر فجر به ایستگاه ۴۲ رسیده و این روزها میزبان گروه‌های مختلف اجرایی است. با آنکه این رخداد هنری با توجه به غیاب بزرگان و با تجربه‌های عرصه تئاتر، کیفیت سال‌های پررونق خویش را ندارد اما همچنان امکانی است برای حضور جوانان و گروه‌های نمایشی از نقاط دور و نزدیک کشور. در این رویداد فرهنگی، گروه‌های کم‌تر شناخته شده می‌توانند دغدغه‌ها و خلاقیت‌های هنری خویش را به میانجی شیوه اجرایی که به کار می‌گیرند به مخاطبان علاقه‌مند ارائه کرده و باب گفتگو و تعامل سازنده را با یکدیگر ایجاد کنند. امسال تلاش شده به بهانه تعطیلی جشنواره تئاتر دانشگاهی، یک جشنواره مخصوص دانشجویان در دل جشنواره ۴۲ تاسیس شود تا شاید بیش از این گسست در روند تئاتر دانشجویی ادامه نیابد. اما همچنان با توجه به کیفیت آثاری که در این بخش شرکت کرده‌اند می‌توان جای خالی تئاتر دانشگاهی را احساس کرد و آرزوی بازگشایی این رخداد مهم تئاتری را داشت.

مدت‌ها است که جشنواره تئاتر فجر با توجه به افتتاح سالن‌های خصوصی، تنها ویترین مهم تئاتر کشور محسوب نمی‌شود و این شب‌ها، عده زیادی از گروه‌ها ترجیح داده‌اند به اجراهای خود در سالن‌های خصوصی ادامه داده و میزبان مخاطبان پیگیر خود باشند. اما با تمامی این مسائل، جشنواره تئاتر فجر همچنان یکی از مهم‌ترین فرصت‌ها برای مواجهه با اهالی تئاتر در گوشه و کنار کشور است و از این باب، گروه‌هایی که از مناطق مختلف به این جشنواره راه یافته‌اند این امکان را می‌یابند از حال و هوای تئاتر این روزهای کشور آگاه شده و به تماشای اجراها بنشینند. اما از یاد نبریم که بسیاری از این گروه‌های تئاتری شهرهای کوچک به لحاظ مالی توانایی اسکان ۱۰ روزه در پایتخت را نداشته و مجبور هستند بعد از اجرا، بلافاصله به شهر خود بازگردند و از راه دور جشنواره را دنبال کنند. امید است در آینده وزارت ارشاد با تامین مالی گروه‌های اجرایی، این بخت را برای تمامی گروه‌های شرکت‌کننده فراهم کند و اجازه دهد تعامل و گفتگوی بیشتری میان هنرمندان خلاق این عرصه از نقاط دور و نزدیک کشور جریان یابد. این آرزویی محال نیست اگر که متولیان امر فرهنگ به ضرورت عادلانه کردن توزیع منابع باور داشته و فرصت‌های برابر برای تمامی اهالی تئاتر ایجاد کنند. نهاد اجتماعی تئاتر بدون هنرمندان تمامی کشور، فقیر و سترون خواهد شد و یکی از وظایف مرکز هنرهای نمایشی بی‌شک تلاش برای حضور طیف‌های مختلف فکری و اجرایی از نقاط مختلف کشور است. تجربه سال‌ها برگزاری این رخداد فرهنگی انقلاب ۵۷ به همه ثابت کرده که تمرکز بیش از اندازه منابع و امکانات در پایتخت، چگونه به نابرابری و احساس تبعیض دامن زده و جوانان خلاق اما محروم عرصه نمایش را به سرخوردگی خواهد کشاند. علاج مسائل هنری کشور بدون تردید، عدالت‌محوری و آزادی‌خواهی است. جشنواره تئاتر بین‌المللی فجر، باید به عدالت و آزادی بیش از همه چیز فکر کند و در پی آن باشد.

جشنواره تئاتر فجر به ایستگاه ۴۲ رسیده و این روزها میزبان گروه‌های مختلف اجرایی است. با آنکه این رخداد هنری با توجه به غیاب بزرگان و با تجربه‌های عرصه تئاتر، کیفیت سال‌های پررونق خویش را ندارد اما همچنان امکانی است برای حضور جوانان و گروه‌های نمایشی از نقاط دور و نزدیک کشور

نمایش ایل

بار دیگر «آژمان بیژنی نسب» با اجرایی تازه به نام «ایل خون» به صحنه بازگشته است و در تالار وحدت، در اولین روز جشنواره، با هنرنمایی گروه پرتعداد و همدل خویش، تجربه به یادماندنی از مواجهه با یک نمایش ایرانی را فراهم کرده است. نمایش «ایل خون» به مانند کارهای قبلی این گروه فسایی، اقتباسی است از یک نمایشنامه مهم تاریخ درام جهان. این بار نمایشنامه مکبث از ویلیام شکسپیر نقطه عزیمت گروه قرار گرفته و نمایش «ایل خون» از دل مواجهه با آن زاده شده است. نام مکبث به «مکو» تغییر یافته و لیدی مکبث هم به «للو». خواهران جادو هم به اجنه‌ها و شیطان بامزه‌ای بدل شده و در طول اجرا بنابر ضرورت سر و کله‌شان پیدا می‌شود و مدام مکو را وسوسه می‌کنند که علیه خان دست به اقدام بزند و به تنهایی بر صندلی قدرت بنشیند. خیانت که مهم‌ترین ایده مرکزی مکبث شکسپیر است اینجا هم به نوعی بازتاب یافته و فرجام ایل را به مخاطره و وحشت افکنده است.

مدت‌ها است که جشنواره تئاتر فجر با توجه به افتتاح سالن‌های خصوصی، تنها ویترین مهم تئاتر کشور محسوب نمی‌شود و این شب‌ها، عده زیادی از گروه‌ها ترجیح داده‌اند به اجراهای خود در سالن‌های خصوصی ادامه داده و میزبان مخاطبان پیگیر خود باشند

آژمان بیژنی نسب مانند اجراهای قبلی خویش، با اعتماد به اقلیمی که در آن زندگی می‌کند، فضایی ایلیاتی خلق کرده و نمایشی پر از رنگ، جادو و شگفتی بر صحنه آورده است. بدن بازیگران به معنای دقیق کلمه مبتنی است بر بازی فیزیکال. اما این رویکرد از دل زیست ایلیاتی شخصیت‌های نمایش بیرون آمده و ادا و اطوارهای سترون اجرایی محسوب نمی‌شود. امکان‌های بالقوه زیستن در یک ایل قشقایی، آن هم در دل طبیعت به گروه اجرایی این جسارت را بخشیده که به شهود و تجربه خویشتن اعتماد کنند و مقهور زندگی مدرن شهری نشوند. این دیالکتیک انسان ایلیاتی با طبیعت بکر و ظرفیت‌های نامکشوف روایی و اجرایی آن، نمایش «ایل خون» را واجد خودآیینی شگرفی کرده که فی‌الواقع تماشایی و نابهنگام است. نشانه‌هایی که به کار گرفته می‌شود در موجزترین شکل خویش، اشاره‌ای هوشمندانه و تفسیرگر هستند از یک کلیت فراگیر از مناسبات فرادستی و فرودستی در ایل‌های قشقایی. اجرا در تلاش است کمینه‌گرایانه راوی مناسبات یک ایل قشقایی باشد بی آنکه از یاد ببرد که این روایت به میانجی درام مدرن و فضای انتزاعی‌اش قرار است اجراپذیر شود. بنابراین شیوه تولید مادی این نمایش، بر امر جمعی استوار بوده و اغلب بازیگران خود را جزئی از یک کل هماهنگ و منسجم می‌داند که باید برای به حرکت درآمدن چرخ نمایش، در خدمت استراتژی کارگردان باشند. از نکات قابل اعتنای اجرا، شکل و شمایل اجنه‌ها و شیاطین است، یادآور نقاشی‌های هیرونیموس بوش و آن هیبت زشت دوست‌داشتنی.

برای تغییر صحنه‌ها از پرده‌ای عظیم و چهل تکه استفاده می‌شود. این پرده عظیم که عرض تالار وحدت را می‌پوشاند از پارچه‌ها و البسه محلی دوخته شده و پر است از رنگ و نشاط و ظرافت. همچنان که برای صحنه‌هایی چون کابوس‌های مکو و قتل خان، از پارچه‌ای سیاه‌رنگ استفاده شده و به خوبی فضای ایلیاتی ایل را برمی‌سازد. این تمهیدات اجرایی در استفاده از پارچه‌های محلی، علاوه بر اینکه به لحاظ بصری، چشم‌نواز است استعاره‌ای از تکثر آداب و سنن مردمان آن مناطق هم هست. شوربختانه در این سال‌ها این تکثر مورد هجوم لباس معیار مرکزنشینان قرار گرفته و برای حفظ این میراث انسانی، باید بیش از این مقاومت کرد.

در نهایت اجرای نمایش «ایل خون» را می‌توان اتفاق مبارکی در فضای فرهنگی کشور دانست. در زمانه‌ای که اغلب گروه‌های اجرایی ترجیح می‌دهند از یک نگاه غربی به وضعیت اینجا و اکنون ما نگاه کنند، آژمان بیژنی نسب و گروه اجرایی‌اش، غرب را از یک منظر شرقی و محلی به نمایش گذاشته‌اند. البته نمایش «ایل خون» را می‌توان ادامه راه هنرمندانی دانست که نگاهی انتقادی به هجوم فرهنگ غرب داشته و سعی کرده‌اند با فرمی تازه و ایرانی، واکنشی خلاقانه به این مسئله نشان دهند. بی‌شک گفتگوی فرهنگی شرق و غرب با جهان‌شمول شدن ارزش‌های ملهم از سرمایه‌داری کمابیش به نفع هژمونی غرب بوده اما این روند باید نقد و دگرگون شود. هنرمندان فسایی جشنواره تئاتر فجر، پیشنهادهای تازه‌ای برای تئاتر محافظه‌کار این روزهای ما دارند. یک ایل که از قضا جهانشمول است و پر رمز و راز.

اجرای نمایش «ایل خون» را می‌توان اتفاق مبارکی در فضای فرهنگی کشور دانست. در زمانه‌ای که اغلب گروه‌های اجرایی ترجیح می‌دهند از یک نگاه غربی به وضعیت اینجا و اکنون ما نگاه کنند، آژمان بیژنی نسب و گروه اجرایی‌اش، غرب را از یک منظر شرقی و محلی به نمایش گذاشته‌اند

گزارش

سهراب سپهری رکورددار حراج نوزدهم

ثبت رکوردهای جدید در حراج تهران

نوزدهمین دوره حراج تهران، که به آثار هنر کلاسیک و مدرن ایران اختصاص داشت، در هتل پارسیان آزادی برگزار شد و توانست با فروش ۸۲ اثر ارائه شده به مبلغ ۲۴۱ میلیارد و ۷۲۰ میلیون تومان، رقم کل مزایده آثار و با افزوده شدن ۱۰ درصد سهم حراج‌گزار با رقم نهایی ۲۶۵ میلیارد و ۸۹۲ میلیون تومان، رکورد چشمگیری را در مارکت هنر ایران به ثبت برساند.

به گزارش روابط عمومی حراج تهران؛ نوزدهمین دوره حراج تهران عصر روز جمعه ۶ بهمن‌ماه، با حضور جمع کثیری از مجموعه‌داران، هنرمندان و اصحاب رسانه برگزار شد؛ در حالی که عده زیادی از دنبال‌کنندگان این حراج، این رویداد را از طریق بستر آنلاین در سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی نیز مشاهده کردند. اجرای مراسم نوزدهمین حراج تهران را رضا کیانیان برعهده داشت و ۸۹ آثار شامل ۸۲ اثر نقاشی و ۷ مجسمه به هنر دوستان ارائه شد که در نهایت ۸۲ اثر به فروش رسیدند. فروش بیش از ۹۰ درصد آثار این رویداد مبین استقبال مجموعه‌داران هنری از آفرینش‌های هنرمندان ایرانی و متضمن موفقیت بیشتر مارکت هنر ایران است.

از ویژگی‌های نوزدهمین حراج تهران این بود که علاوه بر آثاری از هنرمندان تثبیت‌شده مارکت هنر ایران؛ سهراب سپهری، حسین زندهرودی، منیر فرمانفرماییان، آیدین آغداشلو، محمد احصائی، پرویز تناولی، منصور قندریز، منوچهر یکتایی و... تعداد قابل توجهی از آثار هنرمندان کلاسیک ایران بخصوص چهره‌های تأثیرگذاری همچون، محمود فرشچیان، حسن زرین‌قلم، حسین قوللر آقاسی و... را نیز به علاقمندان هنر ایران عرضه کرد که مورد اقبال مجموعه‌داران هنری قرار گرفت.

فروش ۲۶۵ میلیارد و ۸۹۲ میلیون تومانی حراج تهران در نوزدهمین دوره نشان داد که این رویداد اقتصادی هنر به هدف خود در رونق مارکت هنر کشور و ایجاد توازن میان قیمت آثار هنری ایران در مارکت جهانی و بازار داخلی دست یافته است. حراج تهران توانسته تنها در یک دهه، ضمن ارتقاء جایگاه مجموعه‌داری در کشور، شرایط رونق اقتصاد هنر ایران و افزایش چشمگیر ارزش آفرینش‌های هنری را مهیا کند تا استقبال فروشندگان و خریداران آثار هنری از مارکت داخلی، بیش از مارکت جهانی هنر باشد.

یکی دیگر از ویژگی‌های نوزدهمین حراج تهران که در این دوره کاملاً مشهود بود، فروش هفتاد درصد آثار به قیمت میلیاردی بود که نشان از تثبیت جایگاه سرمایه‌گذاری در عرصه هنر دارد.

ثبت رکوردهای جدید

اما در نوزدهمین حراج تهران ۸۹ اثر از ۶۹ هنرمند، عرضه شد که ۸۲ اثر یعنی ۹۱ درصد آثار به فروش رسیدند. ضمن آنکه رکورد این دوره حراج به تابلو بدون عنوان از مجموعه تنه‌درختان سهراب سپهری به قیمت ۲۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان (۲۲ میلیارد و ۴۴۰ میلیون تومان با احتساب درصد حراج‌گزار) اختصاص پیدا کرد. پس از آن تابلو نقاشی خط «چه کسی می‌نگرد؟» حسین زنده‌رودی به قیمت ۱۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان (۱۵ میلیارد و ۶۲۰ میلیون تومان با احتساب درصد حراج‌گزار) در جایگاه دوم قرار گرفت. اثر دیگری از مجموعه تنه‌درختان سهراب سپهری نیز با قیمت ۱۴ میلیارد (۱۵ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان با احتساب درصد حراج‌گزار) در جایگاه سوم ایستاد. در این دوره از حراج تهران ۶۳ اثر با ارزش بیش از یک میلیارد تومان برآورد قیمت به مجموعه‌داران ایرانی پیشنهاد شد، که در نهایت ۵۷ اثر، بیش از هفتاد درصد از آثار فروخته شده در حراج نوزدهم با قیمت میلیاردی چکش خوردند. ضمن آنکه در این دوره، فروش آثار هنرمندان موسوم به هنر کلاسیک همچون، محمود فرشچیان، حسن زرین قلم، حسین قوللر آقاسی و... با رشد قابل توجهی همراه بود و قیمت فروش رفته آثار آن‌ها در حراج نوزدهم، رکورد این هنرمندان در مارکت هنر محسوب می‌شود.

رکورداران پانزدهمین حراج تهران

بدون احتساب درصد حراج‌گزار، رکورد این دوره حراج به تابلو بدون عنوان سهراب سپهری به قیمت ۲۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان تعلق دارد و پس از آن تابلو نقاشی خط «چه کسی می‌نگرد؟» حسین زنده‌رودی به قیمت ۱۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان در جایگاه دوم ذی‌قیمت‌ترین آثار نوزدهمین حراج تهران قرار گرفت. اثر دیگری از مجموعه تنه‌درختان سهراب سپهری نیز با قیمت ۱۴ میلیارد، در جایگاه سوم ایستاد. تابلو «مرگ و زندگی» از آیدین آغداشلو با قیمت ۱۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون در جایگاه چهارم و تابلو نقاشی خط «محبت» محمد احصایی با قیمت ۹ میلیارد تومان در جایگاه پنجم قرار گرفت. اثری بدون عنوان از منیر شاهرودی فرمانفرماییان به قیمت ۸ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان و اثری از فرامرز پیلارام ۸ میلیارد نیز در جایگاه‌های بعدی حراج نوزدهم ایستادند. همچنین نگاره‌ای از محمود فرشچیان ۷ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان، مجسمه «نی‌لبک‌زن نشسته» بهمن محصص به مبلغ ۷ میلیارد و ۲۰۰ میلیون، تابلویی از مسعود عربشاهی ۶ میلیارد و ۲۰۰ میلیون، اثری از منوچهر یکتایی ۵ میلیارد و ۴۰۰ میلیون، مجسمه‌ای از مجموعه هیچ پرویز تناولی ۵ میلیارد، اثر دیگری از منیر شاهرودی فرمانفرماییان به قیمت ۵ میلیارد و نقاشی دیگری از مسعود عربشاهی ۵ میلیارد؛ ۱۴ اثری بودند که در حراج نوزدهم بالای ۵ میلیارد تومان به فروش رسیدند.

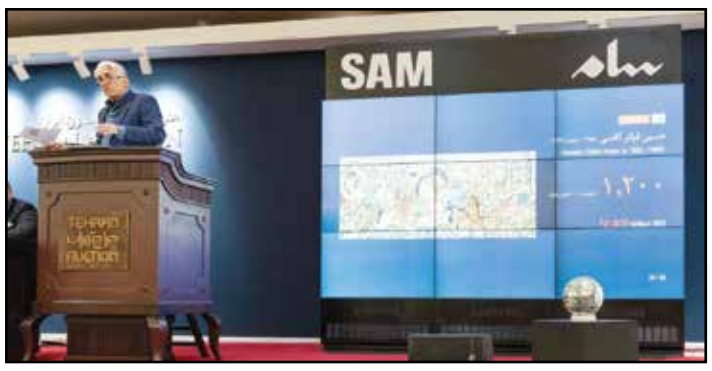

خبر ویژه

در گفتگو با ایلنا مطرح شد:

قاچاق علت مشکلات نیست؛ معلول تصمیمات غلط است

ادامه از صفحه اول

سوار شدن بر موج مافیای واردات کالا با کلیدواژه‌هایی نظیر حق انتخاب کالا، رقابتی شدن بازار، عدم توان تامین نیاز جامعه و بازار از سوی تولید کننده و... تنها منجر به برباد رفتن سرمایه‌گذاری‌ها و توسعه‌هایی که در این چند سال اخیر رخ داده، خواهد شد. به همین سبب با واردات کالا نباید کیفیت تولیدات داخلی را زیر سوال برد. بنابراین دولت برای جلوگیری از آسیب‌های واردات لوازم خانگی به تولیدات داخلی، باید در یک بازه زمانی مشخص، واردات را ممنوع کرده و ضمن ارایه تسهیلات و حمایت واقعی بطوریکه شرایط رقابت با تولید کننده خارجی، فرصتی به تولید کنندگان برای رشد و ارتقا هر چه بیشتر کیفیت محصولات خود اختصاص دهند. در رابطه با این مسئله سوال من از مسئولین این است که در سه سال گذشته پس از فرمان مقام معظم رهبری در خصوص ممنوعیت واردات لوازم خانگی خارجی، چه حمایت‌هایی از این صنعت و تولیدات داخلی شده است.

آیا قاچاق کالا کمتر شده؛ آیا تسهیلات بانکی بیشتری جهت سرمایه در گردش به تولید کنندگان اعطا شده؛ آیا قوانین گمرکی تسهیل‌تر شده؛ آیا امکان شرایط صادراتی که تولید کننده واقعا بتواند از آن بهره‌مند شود، تسهیل شده؛ آیا تحریک تقاضا در بازار مصرف ایجاد شده؛ آیا از تعدد بخشنامه‌های سلیقه‌ای جلوگیری شده؛ آیا تورم مهار شده؛ آیا سرکوب قیمت ارز و شرایط قیمت‌گذاری تغییر کرده و خیلی آیاهای دیگر... وی با بیان اینکه قاچاق کالا آسیب جدی به تولید وارد کرده و مستلزم نظارت دقیق دولت بر این معضل است تصریح کرد: بر خلاف باور عموم، قاچاق علت مشکلات نیست بلکه معلول تصمیمات غلطی است که نیازمند بازنگری و تصمیمات موثر بر ایجاد و رونق پدیده قاچاق است.

عدم یکپارچگی انجمن‌ها و اتحادیه‌های مربوط به صنعت لوازم خانگی

عضو هیات مدیره انجمن تولید کنندگان لوازم خانگی در رابطه با چالش‌ها و مشکلات اتحادیه‌ها خاطر نشان کرد: عملکرد، تعدد و عدم هماهنگی انجمن‌ها و اتحادیه‌های لوازم خانگی کشور مشکلاتی ایجاد کرده است و منجر به این شده است که دغدغه و صدای تولید کنندگان و به طور کلی فعالین این حوزه در تصمیمات مهم از جمله قیمت‌گذاری و حمایت و ادوین نقشه راهبردی و سند تحول صنعت، به گوش دولت نرسد یا نادیده گرفته شود. بنابراین برای تاثیرگذاری در جلساتی که تصیماتی در این حوزه اتخاذ میگردد، باید صدای واحدی از سوی تولید کنندگان و فروشندگان شنیده شود. ابهری در پایان گفت: مجموعه بلانتون با استقرار بیش از ۶۵۰ نمایندگی خدمات پس از فروش و بیش از ۸۰۰ نقطه فروش در سراسر کشور این افتخار را دارد که با عرضه محصولات با کیفیت خود به مشتریان خود این اطمینان را بدهد که با خرید کالای ایرانی با کیفیت، ضمن حمایت از تولید کننده واقعی و اقتصاد ملی، به رونق این صنعت کمک شایانی نموده‌اند. ما در بلانتون گارانتی ۲۵ ماه از تاریخ نصب دستگاه را داریم و برای برخی محصولات خود گارانتی تعویض ۱۰۰ روزه بی قید و شرط را لحاظ نموده‌ایم.

همچنین کلیه متقاضیان خرید لوازم خانگی بلانتون امکان خرید محصولات از طریق سایت فروش، شبکه مجازی و فروشگاه‌های زنجیره‌ای سراسر کشور را دارند. همچنین برای رفاه حال مردم عزیز با ایجاد طرح‌های بانکی مناسب، شرایط خرید اقساطی نیز برای کلیه متقاضیان لوازم خانگی در کوتاه‌ترین زمان ممکن و با بهترین شرایط بازپرداخت نیز فراهم شده است.